

Міністерство освіти та науки України
Херсонський державний університет
Херсонський національний технічний університет
Херсонський державний аграрний університет
Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана
Миколаївський національний аграрний університет
Національний університет харчових технологій
Одеський національний економічний університет
Державний університет штату Нью-Йорк
у Потсдамі (США, м. Потсдам)
Державний університет штату Колорадо (США, м. Колорадо)
Університет Інформатики та Мистецтв (Польща, м. Лодзь)

**МАТЕРІАЛИ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
на тему:
«ПРОБЛЕМИ І ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ: ТЕОРЕТИЧНІ
ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ»**

**присвяченої святкуванню 100-річчя
Херсонського державного університету
2-3 листопада 2017 року
м. Херсон**

Мета конференції: науковий пошук, узагальнення та розроблення рекомендацій щодо основних шляхів вирішення проблем розвитку сучасної економіки в умовах інтеграційних процесів.

УДК 332.135(477)
ББК 65.9(4УКР)я43
П 78

Проблеми і тенденції розвитку сучасної економіки в умовах інтеграційних

П 78 процесів: теоретичні та практичні аспекти: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, Херсон, 2-3 листопада 2017 р. / Упоряд. К. Мельникова. – Херсон, вид-во ПП Вишемирський В.С., 2017. – 168 с.

ISBN 978-617-7273-97-3

У збірник увійшли матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми і тенденції розвитку сучасної економіки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти». Затверджено рішенням вченої ради Херсонського державного університету (протокол № 6 від 27 листопада 2017 р.).

Збережена авторська стилістика, орфографія і мова.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова організаційного комітету:

Соловійов А.І. – к.е.н., доцент, декан факультету економіки і менеджменту Херсонського державного університету;

Члени організаційного комітету:

Тюхтенко Н.А. – к.е.н., доцент, проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи, професор кафедри менеджменту та адміністрування, Академік Академії економічних наук України, член ревізійної комісії Спілки економістів України, Відмінник освіти України;

Ушкаренко Ю.В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної теорії Херсонського державного університету;

Мохненко А.С. – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства Херсонського державного університету;

Шашкова Н.І. – д.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту та адміністрування Херсонського державного університету;

Соловійов І.О. – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту організацій ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»;

Гарафонова О.І. – д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана;

Вишневіська О.М. – д.е.н., професор, декан обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету;

Шебаніна О.В. – д.е.н., професор, декан факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету;

Макуха С.М. – к.е.н., доцент кафедри загальної економічної теорії Одеського національного економічного університету;

William P. Spencer – Professor Emeritus, Professor of Agriculture and resource economics department, Colorado State University;

John P. Olienyk – Professor, Ph. D., Professor College of business, Colorado State University;

Andrew Seidl – Professor, Ph. D., Professor and Extension specialist – Public Policy of Agriculture and resource economics department, Colorado State University;

Rebecca Hill – Ph. D. associated professor, Extension research specialist Agriculture and resource economics department, Colorado State University;

Andrzej Nowakowski – ректор Університету Інформатики та Мистецтв (Польща).

**УДК 332.135(477)
ББК 65.9(4УКР)я43**

ISBN 978-617-7273-97-3

© Мельникова К.В., 2017
© ХДУ, 2017
© ПП Вишемирський В.С., 2017

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ..... 9

Демченко О.

СУЧАСНІ ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТИ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ9

Макуха С.

НЕБЕЗПЕЧНІ НАСЛІДКИ ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ11

Ковальов В.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМНОГО ЗРОСТАННЯ13

Кондратенко Д.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ІНФЛЯЦІЇ ТА БЕЗРОБІТТЯ15

Жнакіна Е.

ЕВОЛЮЦІЯ ТЕОРІЇ КОНКУРЕНЦІЇ ТА СУЧАСНЕ РОЗУМІННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КРАЇНИ16

СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ 19

Алексєєва Н.

ГРОШОВІ ПОТОКИ НАФТОПЕРЕРОБНОГО ЗАВОДУ19

Зеленський М.

РОЗВИТОК КООПЕРАЦІЇ В УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ20

Камбурова Ю.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ СВОБОДИ В УКРАЇНІ22

Карнаушенко А.

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ У ФАРМАЦЕВТИЧНУ ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ24

Кравець М.

FRANCE'S COMPETITIVENESS WITHIN THE DIAMOND MODEL OF MICHAEL PORTER FRAMEWORK28

Марковець А.

СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ30

Мороз Н.

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ РИНКОВИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ32

Паламарчук А.

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИЗМ ЯК ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОСТІ...34

Руденко О.

ГЛОБАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ36

Цхай Р.

УКРАЇНА ЯК СУБ'ЄКТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН38

Шевченко В. ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЄВРОПІ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ	40
<hr/> СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ	
<hr/> 42	
Бєлка В. ІНВЕСТИЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В РИНКОВИХ УМОВАХ	42
Бутівчак К. АНАЛІЗ ІНДИКАТОРІВ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	44
Головіна С. ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ УКРАЇНИ, ЙОГО СУТЬ І СКЛАД ДОХОДІВ	46
Гончаренко С. РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ КРИЗИ	48
Дубіковська О. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ	50
Звонарьова О. ВПЛИВ ІНФЛЯЦІЇ НА ЕКОНОМІЧНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ	52
Кримцева Т. СУЧАСНИЙ СТАН ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	54
Крупський С. ПРОБЛЕМИ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	56
Семенченко Д. ВПЛИВ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	58
Федяєва М. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ	60
Франишина С. АКТИВІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	62
Чікіров Г. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	65
Шепель Н., Нестеренко С.В. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ЧИННИК РОСТУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	67

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ	69
Алексєєва Н. СУТНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	69
Антош Н. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	71
Баранчук В. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ НА ПІДПРИЄМСТВІ	73
Василькова Ю. ІННОВАЦІЇ ЯК ГОЛОВНА УМОВА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ.....	75
Водяницька О. БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ.....	77
Гавренкова В. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	79
Гоборова О. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	81
Горбунов П. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД СТАНОВЛЕННЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В КРАЇНАХ З РИНКОВОЮ ЕКОНОМІКОЮ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА РОЗВИТОК БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	83
Даниленко В. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ І АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВА З ОПЛАТИ ПРАЦІ	85
Досенко В. ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА	87
Драган О. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО КАТЕГОРІЇ «КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА».....	88
Ємець О. АНАЛІЗ РОЗВИТКУ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ У ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ ...	91
Калюжна Н. РОЛЬ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	93
Кардаш М. НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПОТУЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	95

Каур А. МОТИВИ СТВОРЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ ОБ'ЄДНАНЬ ПІДПРИЄМСТВ	96
Кузнєцова Д. КОНТРОЛІНГ ЯК ОСНОВНИЙ МЕТОД АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ СПІЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	98
Кузьменко А. УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	100
Мельникова К. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ЇЇ ВІДПОВІДНОГО РІВНЯ	101
Мороз А. РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	104
Москаль А. УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	106
Петренко В. ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ СПІЛЬНИХ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	107
Пузанова Я. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	110
Соловйов І.О., Юрченко А.Ю. ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ БОРОШНОМЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	112
Тарасов Д. НАПРЯМИ ПОКРАЩЕННЯ СТРУКТУРИ АКТИВІВ ГОСПОДАРЮЮЧИХ СУБ'ЄКТІВ.....	115
Ушкаренко Ю. КООПЕРАТИВНІ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ АГРОБІЗНЕСУ	116
Fedorchuk Alexandr, Mokhnenko Andrey BASIC REGULARITIES AND PRINCIPLES OF OPTIMIZATION OF FIXED ASSETS COMPOSITION ENTERPRISES.....	118
Фурдак М. ВИНОГРАДАРСЬКО - ВИНОРОБНА ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ - ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ СУЧАСНОСТІ	120
Чигринєць О. ВПЛИВ КАДРОВОЇ СЛУЖБИ НА ВПРОВАДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗМІН.....	122
Чмут А. VUCA–СВІТ ЯК СУЧАСНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	124

Чюрі М. ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ СПІЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ.....	126
Шульга М. ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ХАРЧОВИХ ПІДПРИЄМСТВ НА УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	128
<hr/>	
СЕКЦІЯ 5. ПРОДУКТИВНІ СИЛИ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА.....	131
<hr/>	
Алексєєва Н. ГРОШОВІ ПОТОКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	131
Полякова Ю. ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАКТИКА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ	132
Атаєва О. ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ В ОПЛАТІ ПРАЦІ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ.....	134
<hr/>	
СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	136
<hr/>	
Мініна О., Усачова Ю. ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ – СУЧАСНИЙ ІМПЕРАТИВ РОЗВИТКУ	136
Цупко Н. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АКТИВНИХ ОПЕРАЦІЙ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ.....	137
<hr/>	
СЕКЦІЯ 7. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ. СТАТИСТИКА.....	140
<hr/>	
Бергер А. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ДЕФІНІЦІЇ «ЦІНОВА ПОЛІТИКА».....	140
Карпенко Г. ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	143
Коляда А. АНАЛІТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ СУЧАСНИХ ПРОГРАМ АВТОМАТИЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	145
Михайлова В. СПЕЦИФІКА ДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ЯК ВАЖЛИВОГО СУБ'ЄКТА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ	146
Нікітіна К. БЮДЖЕТНИЙ ДЕФІЦИТ ЙОГО ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ, МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ.....	148

Осадчий О.
ЗАЛУЧЕННЯ КРЕДИТНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ АГРАРНИХ
ПІДПРИЄМСТВ.....150

Чихун О.
ОБЛІК ОПЕРАЦІЙ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА
МІЖНАРОДНИЙ ПІДХІД.....152

**СЕКЦІЯ 8. МЕНЕДЖМЕНТ, МАРКЕТИНГ ТА ПУБЛІЧНЕ
АДМІНІСТРУВАННЯ..... 155**

Клим І.
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ: ФОРМУВАННЯ СПРОМОЖНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ
ГРОМАД ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....155

Савченко О.
ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ КАЙДЗЕН-ТЕХНОЛОГІЙ НА УКРАЇНСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВАХ.....157

Соловйов А.
ПРОГНОСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ
ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ АГРАРНИМ
ВИРОБНИЦТВОМ159

Синякова К.
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ В УКРАЇНСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЯХ161

Шашкова Н.І., Соловйов І.О., Горовий С.О.
УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ
ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ163

комплексність проведення фінансово-кредитної політики (бюджет, субсидії, податки, заробітна плата, кредити, грошовий обіг, банківський процент та ін.), тому регулювання економіки України повинно здійснюватися як на основі врахування світового досвіду, так і розроблених власних форм і методів, із врахуванням національних (регіональних) особливостей [1].

Отже, поняття державне регулювання економіки розкривається через досить багатоаспектну систему категоріально-понятійного апарату, зокрема, визначення суттєвих характеристик самого терміну регулювання з урахуванням теоретичного і практичного світового досвіду регулювання економіки на різних етапах її розвитку; визначення мети, завдань, принципів, функцій, методів, норм і нормативів, засобів державного регулювання національної економіки.

Стратегічними пріоритетами розвитку регуляторної політики держави в контексті євроінтеграції є: урахування міжнародного досвіду; розвиток креативної економіки; трансформація правового поля відповідно до сучасних тенденцій в країнах ЄС; формування ефективного інституту самоврядування; використання медіативного типу розвитку ідеології. Успішне поєднання цих пріоритетів можливе завдяки використанню SMART-регулювання національної економіки [3;4].

Література:

1. *Гене́за ринкової економіки (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка, економічний аналіз, економіка підприємства, менеджмент, маркетинг, фінанси, банки, інвестиції, біржова діяльність): Терміни, поняття персоналії / Укладачі: В.С. Іфтемічук, В.А. Григор'єв, М.І.Маниліч, Г.Д. Шута. // За наук.ред. Г.І.Башиянина і В.С. Іфтемчука. – К.: «Магнолія плюс», 2004. – 688 с.*
2. *Гальцова О.Л. Державне регулювання економіки в контексті євроінтеграційних устремлень України: [монографія] / О.Л.Гальцова; Класичний приватний університет. – Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2014. – 308 с.*
3. *Гальцова О.Л. Інституційне середовище та регуляторна політика в розвитку АПК: європейський досвід та вітчизняні реалії / О.Л.Гальцова // Інституціональний вектор економічного розвитку / Institutional Vector of Economic Development: [Збірник наукових праць]. - Вип. 5 (1). - Мелітополь: Вид-во КПУ, 2013. – С. 143-158.*
4. *Creative economy. Report 2008, The Challenge of Assessing the Creative Economy: towards Informed Policy-making, UNDP, UNCTAD, Geneva, New York 2008. – s. 115.*

ФРАНИШИНА С.,

аспірант, ст. лаборант кафедри інженерних систем в будівництві
Вінницький національний технічний університет

АКТИВІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Інтеграція економіки України в ЄС передбачає адаптацію національної законодавчо-правової, нормативної бази відповідно до діючих європейських директив і стандартів, особливо в найбільш пріоритетних сферах. Одним із

стратегічних напрямків, що підлягає вирішенню, є питання зниження енергетичної залежності економіки України та підвищення її енергетичної ефективності. Рівень споживання паливно-енергетичних ресурсів вітчизняною економікою є практично втричі більшим, ніж у країнах ЄС, а тому і потенціал розвитку ефективного використання енергії національною економікою є величезним. Україна як потенційний член Європейського співтовариства визначила необхідність імплементації та впровадження на національному рівні низки міжнародних стандартів, зокрема і в сфері енергозбереження, що сприятиме зниженню енергоємності та підвищенню енергоефективності національної економіки.

Найбільший потенціал енергоощадних заходів зосереджено в промисловості та житловому фонді країни. Існуючий житловий фонд займає найбільшу питому вагу в споживанні кінцевої первинної енергії понад 40% та потребує значних обсягів споживання природного газу. Станом на вересень 2017 року в країні нараховується 978 млн. м² житлової площі, на потреби опалення якої щорічно витрачається близько 18,6 млрд. м³, з яких понад 60% (11,4 млрд. м³) фактично втрачається через недосконалість системи теплозабезпечення, низькі коефіцієнти теплового опору огорожуючих конструкцій, високий рівень зносу основного обладнання[1].

Абсолютно зрозуміло, що ефективне використання енергоресурсів неможливе без запровадження різного роду енергоефективних заходів, реалізації енергозберігаючих проектів та повномасштабної теплової ізоляції огорожуючих конструкцій існуючих будинків. Сьогодні на державному рівні діють механізми заохочення населення до проведення теплової модернізації власного житла, так звані «Теплі кредити», коли держава компенсує 70% вартості проведених заходів. Сплачуючи чисто символічну плату за житлово-комунальні послуги, так як лівова частка лягає на плечі державного бюджету – більшість власників домогосподарств не вбачають потреби у вкладеннях в теплову модернізацію та необхідність взагалі щось змінювати. Тим більше, щороку уряд закладає у бюджет країни все більші суми на субсидії і ця стаття витрат постійно зростає (рис. 1)[2-4]. У 2018 році прогнозується зростання витрат державного бюджету на компенсацію житлово-комунальних послуг населення до 70–80 млрд. грн., що становитиме понад 3,8 % ВВП країни.

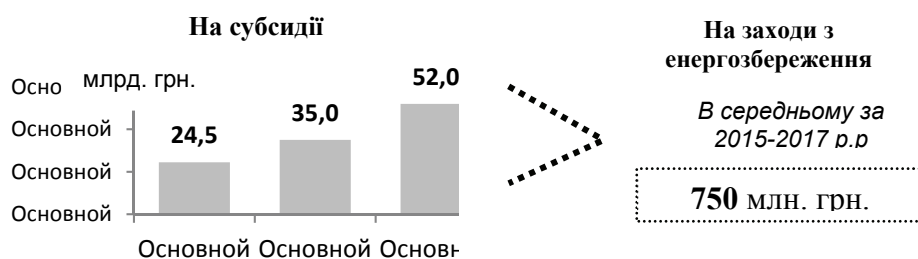

Рис. 1 Обсяги бюджетних витрат на компенсацію житлово-комунальних послуг та енергозбереження

Передбачалось, що за рахунок сум заощаджених коштів внаслідок компенсації державою частини витрат на житлово-комунальні послуги, серед населення зростуть обсяги вкладень у заходи з підвищення енергоефективності власного житла, зокрема на теплову модернізацію, заміну енергогенеруючого обладнання, удосконалення систем освітлення тощо. Проте, такий мотиваційний фактор особливого впливу на активізацію процесів енергозбереження серед населення на викликав, в більшій мірі на пошкваллення капітальних вкладень в енергозберігаючі заходи справляє цінова політика на енергоресурси, що за останній період зросли майже втричі, і особливо серед тих верст населення, хто не користується субсидією.

І якщо на державному рівні діють програми та механізми стимулювання енергоощадності в існуючому житловому фонді, то для промислового сектора економіки такі практично відсутні. Великі надії уряд покладає на Фонд енергоефективності, як головне джерело фінансування енергоощадних заходів. Планується, що у 2018 році він розпочне функціонування та стане основою для акумулювання фінансових ресурсів в заходи з енергозбереження. Проте, як засвідчує досвід та практика функціонування подібних інституцій в нашій країні (попередній Державний фонд енергозбереження існував з 1996 по 2000 рік) без прозорих механізмів діяльності, чітких критеріїв фінансування, публічності звітування неможливо забезпечити ефективність діяльності даного інструменту фінансування енергозберігаючих заходів[5].

На наш погляд, існуюча політика субсидіювання населення практично руйнує мотиваційну складову процесу реалізації енергоощадності та впровадження сучасних енергоефективних заходів, проектів, технологій. Політика компенсації оплати житлово-комунальних послуг, що іноді сягають близько 98% витрат, не лише не відповідає європейській практиці, а є взагалі абсурдним явищем. Замість того, щоб інвестувати в енергозбереження та енергетичну ефективність, тим самим на наступні роки забезпечуючи економію коштів як споживачам, так і державі, країна щороку втрачає близько 3,8% ВВП на покриття неефективного споживання енергетичних ресурсів, нівелюючи необхідність здійснення енергозберігаючих заходів.

Література:

1. Після встановлення будинкового лічильника рахунки мешканців багатопверхівки зменшаться. Інформаційне агентство Українські національні новини. Електронний ресурс. – Доступний з: <http://www.unn.com.ua/uk/news/1687215-hzubko-vstanovlennia-budynkovoho-lichylnyka-zmenshyt-rakhunky-na-200-600-hrn>
2. У 2016 році з бюджету збільшать видатки на субсидії в 1,5 рази. Центр муніципальних систем управління. Електронний ресурс. – Доступний з: <https://ray.vn.ua/index.php?r=news/index&idnews=1000051>
3. Складний бюджет-2016. Проект «Популярна економіка: ціна держави». Електронний ресурс. – Доступний з: http://cost.ua/files/budget_2016.pdf
4. Витрати бюджету на субсидії стають критичними. Інформаційне агентство ZIK. Електронний ресурс. – Доступний з: http://zik.ua/news/2016/06/24/50_ukraintsiv_zalyshatsya_bez_subsydiy_vytraty_byudzhetu_stayut_krytychnymu__710955
5. Францишина С. Ю. Організаційно-функціональні засади діяльності регіональних фондів енергозбереження / Францишина С. Ю. // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Випуск 25. – Ч.2. – Черкаси. – 2010. – С. 119-123.